

అమ్మల గీ

శ్లకు తమ్ముళ్లకు బట్టలుకుట్టా...వాళ్ళకు చదువు చెప్పాలని ప్రయత్నించింది. కాని ఆమెకు ఏదీ సాధ్యము కాలేదు.

ఆమెతండ్రి వరదరాజు ఆమెతోపాటు పరీక్షపోయినందుకు విచారపడ్డాడు. ఆమె ఆవిధంగా అన్నమూ నీళ్లూ వర్జించి చింత భరములో మునిగిపోవటము చూడలేక నాలుగు నెలలపాటు మే న మా మ ద గ్గ ర పూనాలో ఉంటే కాస్త ఉత్సాహముగా

శ్రీమతి ఇల్లందల సరస్వతీదేవి

ఉంటుందన్న ఉద్దేశ్యముతో నాగవల్లిని పంపించాడు.

పూనావెళ్ళిన రెండుమూడు దినాలపాటు క్రొత్తక్రొత్తగా ఉన్నా తరువాత ఆఊళ్ళో నాగవల్లికి బాగానే ప్రాద్దుజరిగింది. మేనమామ, అత్తయ్య ఆమె మేధస్సుకు విశ్రాంతి లేకుండా చేశారు. పగలు మేనత్తతో గృహ కృత్యాలలో పాల్గొనేది. సాయంత్రము అయిదుకాగానే మేనమామ ఆఫీసునుంచి వచ్చి ఇద్దరినీ బయటికి తీసుకొనివెళ్ళేవాడు. ఇటుఅటు తిరిగి మెల్లగా సినీమాకు చేరుకునేవారు. రాత్రి ఏపదిగంటలలో ఇల్లుచేరుకొని భోజనానంతరము, చూసేవచ్చిన సినీమాలనుగురించి, పార్కులనుగురించి చర్చిస్తూ నిద్రపోయేవారు.

విద్యార్థులూ ఆధ్యాపకులూతన నెంతో ఆభినందిస్తారనీ ఎన్నో ఆలోచనలు పర్తి తు ఇచ్చిన దగ్గర

నుండి ఆమెహృదయములో కెరటములు లేస్తూనే వచ్చాయికాని... ఏమిలాభము! ఆమె ఆశలన్నీ పరీక్షాఫలితాలువార్తాపత్రికలో వెలువడిననాడు - ఆమె నంబరు అందులో కనబడకపోవటముతో - అటుగంటిపోయినవి!

ఆమె గదిలోనుంచి బయటికి రాలేక పోయింది. తన ముఖము ఎవరికీ చూపలేకపోయింది.

ఆమెకు అహర్నిశలూ అదే దిగులూ విచారమాను. మనసు మళ్ళించుకోవాలని ఎన్నో త్మస్తకాలు చదివిచూసింది, చిత్ర

అక్షయమే నాగవల్లి పూనానుండి తిరిగి తండ్రిదగ్గరకు వచ్చింది. నాగపూరు యూనివర్సిటీ ఇంటరు పరీక్ష తప్పిపోయిన తరువాత నాగవల్లి చాలా క్రంగిపోయింది. ఆమె తనువల్లిక పచ్చదనము కోలుపోయినది. ఎప్పుడూ ఒకటే విచారము! పరీక్ష తప్పిపోవటము ఎంత అవమానకరమైన విషయము! ఆమె ఎన్నో కలలను గన్నది. తాను మొదటితరగతిలో ఉత్తీర్ణురాలవుతుందనీ - ప్రథమురాలుగానే రావచ్చుననీ - తోటి

అక్కడఉన్న నాలుగు సెలలలో నాగవల్లి ఆరోగ్యము బాగా అభివృద్ధిపొందింది. ఆమె తనూలత నవనవలాభ జొచ్చినది. మనిషిలో ఎప్పటివలె మంచి ఉత్సాహము కలిగినది. తప్పిపోయిన ఆమె పరిశ్రాంతి క్రమేణ మరచింది.

కొత్తగా తమ్ముడుపుట్టినట్లు ఉత్తరము వచ్చేవరకు ఆమెకు ఇంటిధ్యానే కలుగలేదు. ఆమెమనసు తిరిగి గృహోన్ముఖమై తలి దండ్రులమీదికి చిన్న చెల్లెళ్ల తమ్ముళ్లమీదికి మరలింది.

బారసాలకు రమ్మని బావమరదికి వరద రాజు ఉత్తరము వ్రాశాడు. మేనమామకు సెలవుదొరకలేదని నాగవల్లి ఒక్కతే ప్రయాణముయి వచ్చింది.

కొత్తపాపముచ్చట తీరిన తరువాత తిరిగి కాలేజీ... చదువుమాట ఎత్తుతుండేమోనని వరదరాజు అనుకున్నాడు. కాని నాగవల్లి ఆమాటే తలపెట్టలేదు. పూనానుండి తెచ్చుకున్న పుస్తకాలతోటి-ఆ తయ్యదిగ్గర నేర్చుకున్న వింతవింత అల్లికలతోటి కాలక్షేపము చేస్తున్నది.

* * *

అవి మోదరాబాదు స్టేటుకాంగ్రెసుమీద ప్రభుత్వము ఆంక్ష పెట్టినది నాలు. నాయకుల నియంతృత్వముక్రింద చాలామంది ప్రభుత్వశాసనాన్ని ఉల్లంఘించి కారాగారశిక్షను పొందారు. చీమలబారు వలె ఎడతెగకుండా కొంతకాలము జట్టుల జట్టులుగా కాంగ్రెసువాదులు జైలుకు వెళ్లితేనేగాని కాంగ్రెసుబలము ప్రభుత్వానికి తెలియదని, నాయకులు ప్రజలలో చాలా ప్రేమగా ప్రబోధమా ప్రచారమా కావించి సంచలనము కలిగినూ వచ్చారు. అయితే ఇదంతా రహస్యంగానే జరుగుతూ వచ్చినది.

ఈ జట్టులలో కూడా పేరుపొందినవార్లు వచ్చినట్లయితే కాంగ్రెసుకు విలువ ఎక్కువగా ఉంటుందని, పెద్దలలోనే కాస్త కదలిక కలిగించాలని ఆ సంఘములోని యువక బృందానికి అభిప్రాయము కలిగింది. స్వాతంత్ర్యసమరములో నాయకులనబడే వారు ముందుగా నడముకట్టి బయలుదేరవలెనని యువకులు పట్టుపట్టారు. "మీరు ఘనారోజున బయలుదేరవలసినద"ని ఆకాశ రామన్న ఉత్తరాలు వ్రాయటమూ కొంత మందిస్త్రీలచేత ప్రబోధము చేయించటమూ ప్రారంభించారు.

శ్రీవేళములేని కార్యకర్తలూ, పూర్వాప రాలను ఆలోచించిన లాకికులూ వీటి నేమీ లక్ష్యము చేయలేదు.

ఉస్మాంగిపోతున్న ఉత్సాహముతో యువకబృందము కొంతమందిస్త్రీలను సమావేశపరచారు. అందరూ కలిసి ఒక తీర్మానము చేశారు. ఒక చీర నాలుగేసి గాజులు పచ్చటి కాగితములో చుట్టి దానికి ఎర్రటి బొట్టుపెట్టి, వృ పట్టికలో ఉన్న సంఖ్యకు సరిపడే బంగీలను తయారుచేయించారు. మరునాడే చిరునామాదారులకు అందచేయాలని సంకల్పించి తగు ఏర్పాట్లు చేశారు.

మరునాడు ఉదయము ఏడుగంటలకల్లారెండు మోటార్లలో స్త్రీజనము బయలుదేరింది. ఉత్సాహవంతులయిన విద్యార్థిణులు కొందరు ఈ సంఘములో చేరటము చూసి నాగవల్లి కూడా చేరి పచ్చబంగీతో బయలుదేరింది.

నిశ్చలించిన ఇంటికి వెళ్లటము, చిరునామాదారుని పిలిచి ఆ బంగీ చేతులో పెట్టటము, ఆ బంగీ ఏమిటో వారు తెలసుకొనే లోపలనే 'నమస్తే' అంటూ సెలవు పుచ్చుకుని కారు ఎక్కటము, ఈవిధంగా తొమ్మిది పదిగంటలయేసరికల్లా అందరిపని పూర్తిఅయి నాగవల్లి ఒక్కతే మిగిలిపోయింది.

సుమారు తొమ్మిదిన్నరగంటలకు ఆమె వంతునకు వచ్చిన ఇంటిముందర కారు ఆగింది. నాగవల్లి దిగి చీర సవరించుకుంటూ లోపలికి వెళ్లింది. బయట పరండాలో కళ్లజోడు ధరించిన ఒక యువకుడు కుర్చీలో కూర్చుని వేపరు చదువుకుంటున్నాడు.

నాగవల్లికి అతడు యజమానిగా తోచలేదు. కాని ఆమెసంకల్పము యజమానికే స్వయముగా యివ్వాలని. కనుక 'వారిని పిలువండి' అని ఆ యువకుని ఉద్దేశించి అన్నది.

"లోపల మాట్లాడుతున్నారు. మీరు కూర్చోండి వారు వస్తారు" అంటూ ఆ యువకుడు కుర్చీ చూపించాడు.

నాగవల్లి మర్యాదగా 'సరే'నని కూర్చున్నది. కాని ఆమెకు ముళ్లమీద కూర్చున్నట్లుగా ఉంది. ఎంతో పని ముందు పెట్టుకొని ఊరికే కూర్చున్నట్లుగా తోచింది. కాని యజమాని వచ్చేవరకూ కూర్చోవలసిందేనని నిశ్చయించుకున్నది కనుక ఎప్పుడు ఆయన వస్తాడా - ఎప్పుడు బంగీ చేతులో

పెట్టానా అని ఎదురుతెన్నులు చూస్తూ కూర్చుండిపోయింది.

ఇంతలో 'ఆ బంగీ ఏమిటండీ' అని సామాన్యకాతూహలంతో ఆ యువకుడు ప్రశ్నించాడు.

దానితో నాగవల్లి అమాయకహృదయము ఉండేకించి ఆవేశపూరితమయి, "కాంగ్రెసు శంఖారావములు చెవినిబడిన తరువాతకూడా, త్యాగముచేసి సమరములో పాల్గొనని నాయకులకు ఈ బంగీలను బహుమానముగా ఇస్తున్నాము. ఇందులో ఒక చీర గాజులజత ఉన్నాయి. సౌభాగ్యలక్షణమైన పసుపు కుంకుమచిహ్నులుగల ఈ బంగీలను స్వీకరించి ఆడదానివలె వాటిని ధరించి ఇంట్లలోనే ఉండమని మా సలహా." అంటూ జేపురించిన ముఖమును చేతినుడ్డతో అద్దుకున్నది.

ఆ యువకుడికి మొదట ఆశ్చర్యమూ, తిరువాత ఆపుకోలేని నవ్వుకలిగిాయి.

"స్త్రీ అబల కాదు, పురుషునితో అనేది విషయాలలోనూ పోటీ చేయగలదని సంచలనము జరుగుతూఉన్నది కదా. స్త్రీజాతి బాగా ఉన్నతస్థితికి వచ్చినట్లుగా మీ ఉన్ని మీ విద్య చెప్తూనే ఉన్నాయి. అట్లాటింకి ఈరోజుల్లో స్త్రీలు ధరించే చీరలోనూ గాజులలోను అబలాత్వ మెక్కడున్నదండీ? అందులో - స్త్రీలే స్వయముగా పురుషులకు ఇవ్వటములో - మీ స్త్రీజాతిని మీరే చిన్నచూపు చూస్తున్నారేమోనని నాకు తోస్తున్నది. బాగా ఆలోచించారా?" అంటూ వచ్చేనవ్వును పెదవులతోనే అణచిపెట్టాడు.

సన్నగా పొడుగ్గా ఉన్న నాగవల్లితను పల్లిక జాణెటుచీరతో అలంకరింపబడి ఉన్నది. కనుబామలకు నల్లటిరంగు - పెదవులకు ఎర్రరంగు వేసుకున్నది. చెంపలకు గులాబిరంగు పూసుకున్నది. పులిగొళ్లవలె దీర్ఘములైన ఆమెచేతిగొళ్లు ఎర్రటిరంగుతో - గోరింటాకును పెట్టుకొని కడుక్కున్నట్లుగా ఉన్నాయి. ఎత్తుమడమల కాతిజోడు ధరించటమునల్ల ఆమె వరింత పొడగరిగా చూపరులకు కనబడుతున్నది. ఆమెతనవల్లిక ఆ యువకుడు వేసిన అడ్డుప్రశ్నలలో ముతో ఊగిపోసాగింది.

ఈ అధునాతనవోధుడు చూసి - ఆమె తలపెట్టిన కార్యమును చూసి యువకుడు తిరిగి నవ్వుటము మొదలుపెట్టాడు. నాగవల్లికి రోషము ఎక్కువ కాజొచ్చి

పచ్చబంగి

(18 వ. వేజీ తరువాయి)

నది. తక్కివాళ్లంతా చిరునామాదారుడు లేకపోయినా ఎవరికో ఒకరికి యిచ్చివేసి వాళ్ల పనిని త్వరలో ముగించుకున్నారు. కాని తాను వాళ్లవలె ముఖ్యంగా బంగి యిచ్చివేసి రావటముగాని, లేక యింకెవరి కయినా యివ్వటముగాని చేయదలచుకో లేదు. తాను వచ్చినది నాయకులకు వీరా వేశము కలిగించటానికి-ఉండ్రేకము కలిగించ టానికిన. ఆవిషయములో ముందువెనకలు చూడదలచుకోలేదు. ఆమె తనధోరణిని ఏ మాత్రమూ తగ్గించుకోకుండా "వనే ఈ ఊణ ములో బయటికిరండి. లేకపోతే యిందులో ఉన్న విధించండి." అంటూ చెప్పిన ముఖ మును మరొకసారి చేతిబిడ్డతో అడ్డుకొన్నది.

యువకునికి న వ్యాగటమే లేదు!

"చీర గాజులు ధరించిన స్త్రీలు పురు షులకంటె ఏమి తక్కువ? అన్నిటిలో మిన్నగానే ఉన్నారు కదండీ" నడుమనడు మ శవ్వుతూ-ఒక్కొక్కమాటా అన్నాడు.

ఆమె ఈ మాటలలోని అర్థము గ్రహించే స్థితిలో లేదు!

'ఇత డెవరూ..... అడ్డు ప్రక్కలు వేస్తూ తనను నిలవదీసి అడగటానికి? కోపాగ్నితో ఆమె దేహము ఒక్కసారి భగ్గుమన్నట్లయింది.

"ఈ బంగిలో ఉన్న వస్తువులను ధరించ టానికి మీరే అర్హులుగా కనబడుతున్నారు. మీరే వీటిని ధరించండి" అంటూ ఆ బంగిని ఆ యువకునిమీదికి విసరివేసి, చరచరనడచి వెళ్లి పోయింది నాగవల్లి.

ఆ యువకుని నవ్వు కారు బయలుదేరే వరకు నాగవల్లి చెవులలో రింగురింగుమంటూ ప్రతిధ్వనిస్తూనే ఉన్నది.

* * *

నాగవల్లి వరదరాజుకు ప్రథమపుత్రక. కుమార్తె చదువు నిలిపివేయగానే మంచి సంబంధ మొకటి చూసి వివాహము చేయ వలెనని సంకల్పించాడు.

లగ్న బలము లేకనో..... కళ్యాణరేఖ బయటపడకనో... ఏసంబంధమూ నచ్చక... నచ్చినది కుదరక..... రెండుసంవత్సరాలు మనస్సు స్థిమితము తప్పి విసిగి వేసారి పోయాడు.

ఒక స్నేహితుడు ఏదో పనిమీద వచ్చి

వరదరాజు కోరినమీదట ఒక సంబంధము చూపించి వి వ రా లు తెలిపిపోయినాడు. వరుడు ఎం. ఏ. యల్. యల్. బి. ప్యాసయి నాడట. రూపము చూడతగ్గదేనట. వరద రాజు వెంటనే వెళ్లి పెండ్లికూతురుని చూసి వచ్చి వధూక్షరుల మాపులకు ఏర్పాటు చేశాడు. వారిద్దరూ ఒకరికొకరు నచ్చినట్టు గానే ముసిముసివవులు నవ్వారు. అంతా సమ్మతించారు. కొద్దిగా ఉన్న భూవసతి వరసిర్ల యాని కేమీ అడ్డురాలేదు. వెంటనే జాతకాలు చూసి సిద్ధాంతులు ముహూర్త మేర్పాటుచేశారు.

మాత్రధారణ అయినతరువాత వధూవరు లను లోపలికి తీసుకొని వెళ్లి ఫలహారము పెట్టు న్నారు. అంతలో పెండ్లికొడుకు వెళ్లెలు.

"అన్నయ్యా కళ్లజోడు తీసి యింకెంత సేపు కూర్చుంటావు? తలనొప్పి రాదా? నేను తీసుకొనిరానా?" అంటూ అతని దగ్గ రకు వచ్చి కూర్చున్నది. ఆమె అన్నకు ముద్దుచెల్లెలు కావటమువల్ల అతనిని ఒక్క ఊణమైనా ఇతరులతో మాట్లాడనియ్యదు. అన్నిటికి తానే ముందుగా సిద్ధమయ్యేది.

అతడు వధువు నొకసారి ఆపాదనుస్తక మా తిలకించి-చెల్లెలివైపు తిరిగి, 'ఇస్స' అంటూ ముక్కుమీద వేలుపెట్టి నివారిం చాడు.

నాగవల్లి వరునిముఖము చూచి అరము కాక తలవంచుకున్నది.

"అరుణా! నా చిన్న సంచి ఒక్కసారి తెచ్చి యిస్తావు మంచిదానవుకమా. ఒక్క ఊణములో తీసుకొని రావాలి." అంటూ చెల్లెలిని పంపాడు దానికోసము.

సంచిన పట్టుకొని చూడుఅంగలో అగుణ అన్ను చేరింది. పెండ్లికొడుకు సంచిలో ఉన్న వస్తువుతీసి వధువు చేతి కిస్తూ,

"మీరే వీటిని ధరించటానికి అర్హులంటూ నీవు అనాడు నాకు బహుమానము చేసిన పచ్చబంగి యిదిగో. ఈ శుభసమయాన నేను ధరించినా... పోనీలే... ప్రేమపూర్వకముగా నీకు తిరిగి బహుమానము చేస్తాను. తీసుకో!" అన్నాడు ఆమెముఖము చూస్తూ.

నాగవల్లి తెల్లబోయింది. దానిని చూడ గానే ఆమెకు ముచ్చెముటలు పోసినవి.

మాడు సంవత్సరాలనాడు నాయకులకు బహుమానాలుగా పంపిన పచ్చబంగిలవి!

"మీరు... మీరు... కళ్లజోడు ధరించిన ఆ యువకులూ!" అంటూ రెండుచేతులతో ముఖముదాచుకొన్నది నాగవల్లి.

ఆనాడు నిలువెల్లా ఆమెను రోషపూరి తను కావించిన ఆ యువకుని నవ్వు... నేడు నాగవల్లి ని నిలువెల్లా లజ్జించపేసినది.

అంతా సరిగా జవాబు పంపు గవర్నమెంటు రిజిస్టర్ల నెం 1183. ముగించు తెది

ప్రతి పోటీదారుకు మొదటి అంతా సరైన జవాబుకు రు 5000/- 4-8-1950

బహుమతితోపాటు రు.50/- మొదటి రెండు నెంబర్ల సరిగా

అదనముగా యివ్వబడును. వుంచే రు 3,000/- ఫలితములు :

ఎక్కువ ఎంట్రిలకు రు. 2000/- 13-3-1950

రు 10,000 గ్యారంటీ

14 ఈ నాలుగు గడులలో 2 మొదలు 5 వరకు అంతెలు వాడి, మొత్తము 14 వచ్చునట్లు చేయవలెను. ఒక అంకే ఒకేసారి వాడవలెను.

కరెన్టు సౌల్యాషను మద్రాసు, ప్రీమిర్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ లో డిపాజిటు చేయబడినది. ప్రవేశకరణము : సింగిల్ ఎంట్రి రు 1-0-0. 12 ఎంట్రిలకు. 10/-

రూబు : సాదా కాగితంమీద ఎన్ని ఎంట్రిలైనను పంపవచ్చును. మీ పేరు, అడ్రెసు అంతెలు విడి అక్షరములలో వ్రాయవలెను. ఎం. ఓ, రకీదులు, ఐ. పి. ఓ. లు ఎంట్రి లతో పంపవలెను. అన్నివిషయములలో మేనేజరుతీర్పు ఖాయము. న్యాయబద్ధమైనది, కాంపిటీషన్ గురించి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపబడవు. ఫలితములకు 4 అణాలు పంపుడు. ఇతర రూబు మామూలు.

కాంపిటీషన్ నెం. 1 మాంటీకార్లో (A. W.)

భగల్ మంజిల్, సెంబుదాస్ వీధి, మదరాసు 1.